

KSAK Motorflygförbundet

DRIFTHANDBOK

Specialiserad flygverksamhet (SPO)

Luftvärdighet och underhåll

Bilaga 2

ORIGINALUTGÅVA

Fastställs KSAK GS.

2019-03-28

1 Generellt

1.1 Innehållsförteckning gällande sidor och revisioner

Kapitel	Innehåll	Sida	Rev	Datum
1	Generellt			
1.1	Innehållsförteckning och gällande sidor	1	0	2019-03-28
1.2	Lista över revisioner	2	0	2019-03-28
1.3	Distributionslista	2	0	2019-03-28
2	Allmän beskrivning av organisationen			
2.1	Verksamhetsansvariges försäkran	3	0	2019-03-28
2.2	Presentation av KSAK-M	4	0	2019-03-28
2.2.1	Lokaler	4	0	2019-03-28
2.2.2	Verksamhetens omfattning	4	0	2019-03-28
2.3	Ledningspersonal	4	0	2019-03-28
2.3.1	Teknisk chef i KSAK-M	4	0	2019-03-28
2.3.2	Motorflygchef i flygklubb	4	0	2019-03-28
2.4	Arbetskraftsresurser	5	0	2019-03-28
2.5	Utbildningskrav	5	0	2019-03-28
2.5.1	Verksamhetsansvarig chef	5	0	2019-03-28
2.5.2	Teknisk chef	5	0	2019-03-28
2.5.3	Kvalitetschef	6	0	2019-03-28
2.6	Organisationsschema	6	0	2019-03-28
2.7	Förfarande för att underrätta Transportstyrelsen om ändringar i verksamheten	7	0	2019-03-28
2.8	Procedur för ändringar i denna handbok	7	0	2019-03-28
2.9	Störningsrapport	7	0	2019-03-28
2.10	Inspektion före flygning	7	0	2019-03-28
3	Kvalitetssystem			
3.1	Kvalitetspolicy	8	0	2019-03-28
3.2	Övervakning av ledningsaktiviteter	8	1	2020-09-22
3.3	Personal för kvalitetsrevisioner	9	0	2019-03-28
4	Procedur för luftvärdighetsgranskning			
4.1	Luftvärdighetsgranskande personal	9	0	2019-03-28
4.2	Granskning av flygplanets dokumentation	9	0	2019-03-28
4.3	Fysisk inspektion	9	0	2019-03-28
4.4	Tilläggsprocedurer vid import	9	0	2019-03-28
4.5	Utfärdande av granskningsbevis (ARC)	9	0	2019-03-28
4.6	Dokumentation-ansvar, bevarande, åtkomst	9	0	2019-03-28
5	Bilagor			
5.1	Lista över klubbar och luftfartyg	10	0	2019-03-28

1.2 Lista över revisioner

Rev nr.	Rev datum	Berörda sidor	Infört av
0	2019-03-28	Alla sidor	Originalutgåva
1	2020-09-22	3.2 punkt 1.4 Motorflygchef Transportstyrelsen ändring av beslut Flygsäkerhetsmässiga villkor, Bilaga 2 TSL 2020-3137	

Transportstyrelsen har tagit del av revisioner enligt ovan

Diarienummer	Datum
Signatur	Stämpel

1.3 Distributionslista

- 1 Transportstyrelsen Sjö- och Luftfartsavdelningen
- 2 KSAK – KSAK motorflygförbundet, Verksamhetsansvarig chef.
- 3 KSAK – KSAK motorflygförbundet, teknisk chef.
- 4 KSAK – KSAK motorflygförbundet, kvalitetschef.
- 5 Ansluten flygklubb, Motorflygchef.
- 6 Ansluten flygklubb, biträdande Motorflygchef.
- 7 Av klubben anlita underhållsinstans.
- 8 Av klubben anlita CAMO

2 Allmän beskrivning av organisationen

2.1 Verksamhetsansvariges försäkran

Denna instruktion beskriver den organisation och de procedurer som används för att upprätthålla kraven för fortsatt luftvärdighet enligt gällande regelverk för flygplan som används i skogsbrandsbevakning av flygklubbar anslutna till KSAK och som Transportstyrelsens godkännande bygger på.

Detta är också en försäkran att denna handbok och alla bifogade dokument är i överensstämmelse med BCL, LFS, TSFS och EASA Del-M.

Dessa procedurer är godkända av mig som verksamhetsansvarig i KSAK-M, avseende skogsbrandsbevakning, och ska alltid följas för att säkerställa ledning av den fortsatta luftvärdigheten och att allt underhåll på flygplanen i verksamheten utförs enligt godkänd standard.

Det är också underförstått att dessa procedurer inte fråntar oss ansvaret för att revidera manualen när det kommer nya eller ändrade regler från EASA eller Transportstyrelsen och dessa regler är i konflikt med våra procedurer.

Med denna försäkran accepterar jag även Transportstyrelsens beslut och rätt till att tillfälligt upphäva, begränsa eller återkalla KSAK:s tillstånd att bedriva skogsbrandsbevakning genom flygklubbar anslutna till KSAK, då Transportstyrelsen framfört bevis på att organisationen underlåtit sig att följa godkända standarder och procedurer.

Lars-Christer Andersson
Verksamhetsansvarig chef
Generalsekreterare i KSAK-M

2.2 Presentation av KSAK-M

2.2.1 Lokaler

Flygklubb som har tillstånd av KSAK-M att bedriva skogsbrandsbevakning ska ha tillgång till lokaler och hjälpmedel i den utsträckning som erfordras med hänsyn till dagligt underhåll och hantering av flygplanens dokumentation.

KSAK-M har lokaler i Stockholm för administration och övervakning av verksamheten.

2.2.2 Verksamhetens omfattning

Flygklubbar anslutna till KSAK bedriver skogsbrandsbevakning. Verksamheten skogsbrandsbevakning bedrivs utan förvärvssyfte. Beslut krävs av Transportstyrelsen för Special Operations (SPO) enligt EU nr 965/2012 vilken är beaktad i tillämpliga delar. KSAK-M utövar övergripande styrning och övervakning av verksamheten.

Transportstyrelsens tillstånd för verksamheten är meddelad genom beslut om flygsäkerhetsmässiga villkor enligt TSL 2018-7428, daterat 2019-02-27. Bilaga 1 omfattar flygoperativa villkor. Bilaga 2 omfattar luftvärdighetsvillkor för i verksamheten använda flygplan.

KSAK-M utfärdar behörighetsbevis "Tillstånd att bedriva skogsbrandsbevakning" till ansluten flygklubb som är godkänd av KSAK-M. Tillståndet gäller ett år i taget.

KSAK-M leder och övervakar verksamheten vid flygklubbarna, inklusive luftvärdighetskraven för flygplanen som används.

Flygplan i verksamheten som ägs eller disponeras av flygklubbarna är icke komplexa enmotoriga kolvmotorflygplan under 2730 kg MTOM. Flygklubbar och flygplan i användning är listade i bilaga 5.1.

2.3 Ledningspersonal

2.3.1 Teknisk chef i KSAK-M

1. Tillsammans med verksamhetschef enligt bilaga 1, godkänner Teknisk Chef motorflygchef och biträdande motorflygchef vid flygklubbar.
2. Vid behov bistår motorflygchefer i frågor rörande flygplanens luftvärdighet.
3. Tar del av redovisning, avseende underhåll och luftvärdighet, från motorflygchefer i flygklubbar som utför skogsbrandsbevakning.
4. Motorflygchef meddelar till Teknisk Chef vid förändring av flygplanets luftvärdighet och/eller CAMO. Redovisat underhåll utförs av instans som listats i bilaga 5.1.

2.3.2 Motorflygchef och biträdande motorflygchef

1. Är ansvarig för att säkerställa att flygplanets ägare ingår avtal med CAMO. Följande ska göras:
 - Underhållsprogram ska vara upprättat av en CAMO och godkänt av Transportstyrelsen.
 - Flygplanen ska ha ett luftvärdighetsbevis, ett gällande granskningsbevis, korrekt nationalitets och registreringsbevis och ett miljövärdighetsbevis för aktuell konfiguration.
 - Administration av godkännanden av modifieringar och reparationer.

- Ansvara för att allt underhåll utförs enligt underhållsprogrammet och att underhållsintyg enligt M.A. 801 utfärdas av den som utfört underhållet.
- Se till att alla tillämpliga luftvärdighetsdirektiv, som påverkar den fortsatta luftvärdigheten, tillämpas.
- Se till att alla fel som upptäcks i samband med schemalagt underhåll, eller rapporterats, åtgärdas av en godkänd underhållsinstans.
- Se till att flygplanet vid behov tas till en lämpligt godkänd underhållsorganisation.
- Samordna planerat underhåll, inklusive luftvärdighetsdirektiv, byte av delar med begränsad livslängd samt underhåll av komponenter.
- Hantera och arkivera all dokumentation avseende fortsatt luftvärdighet.
- Se till att massa och balansrapport, och lastningsinstruktion, återspeglar flygplanets aktuella status.

2.4 Arbetskraftsresurser

1. **Verksamhetsansvarig chef**, KSAK motorflygförbundet. Heltidstjänst vid KSAK varav del utgör hantering av SPO.
2. **Teknisk chef**, KSAK motorflygförbundet. Halvtidstjänst vid KSAK varav del utgör hantering av SPO.
3. Kvalitetschef, KSAK motorflygförbundet. För närvarande innehas tjänsten av verksamhetsansvarig chef.
4. **Motorflygchef** vid ansluten flygklubb: Verksamheten, skogsbrandsbevakning, vid flygklubbarna är inte kommersiell. Åtagandet är frivilligt och leds via KSAK-M.
5. **Biträdande Motorflygchef** vid ansluten flygklubb: Verksamheten vid flygklubbarna är inte kommersiell. Åtagandet är frivilligt och leds via KSAK-M.

2.5 Utbildningskrav

2.5.1 Verksamhetsansvarig chef (enligt Bilaga1)

1. Skall ha uppdrag av KSAK-M styrelse att driva verksamheten.
2. Skall ha kunskap om regelverket som styr civil luftfartsverksamhet i Sverige.
3. Skall vara väl insatt i SPO-verksamheten skogsbrandsbevakning.
4. Pilotutbildning är ett starkt önskemål.
5. Skall vara god stilist och skribent.
6. Skall ha utpräglad ledar- och samarbetsförmåga.

2.5.2 Teknisk chef

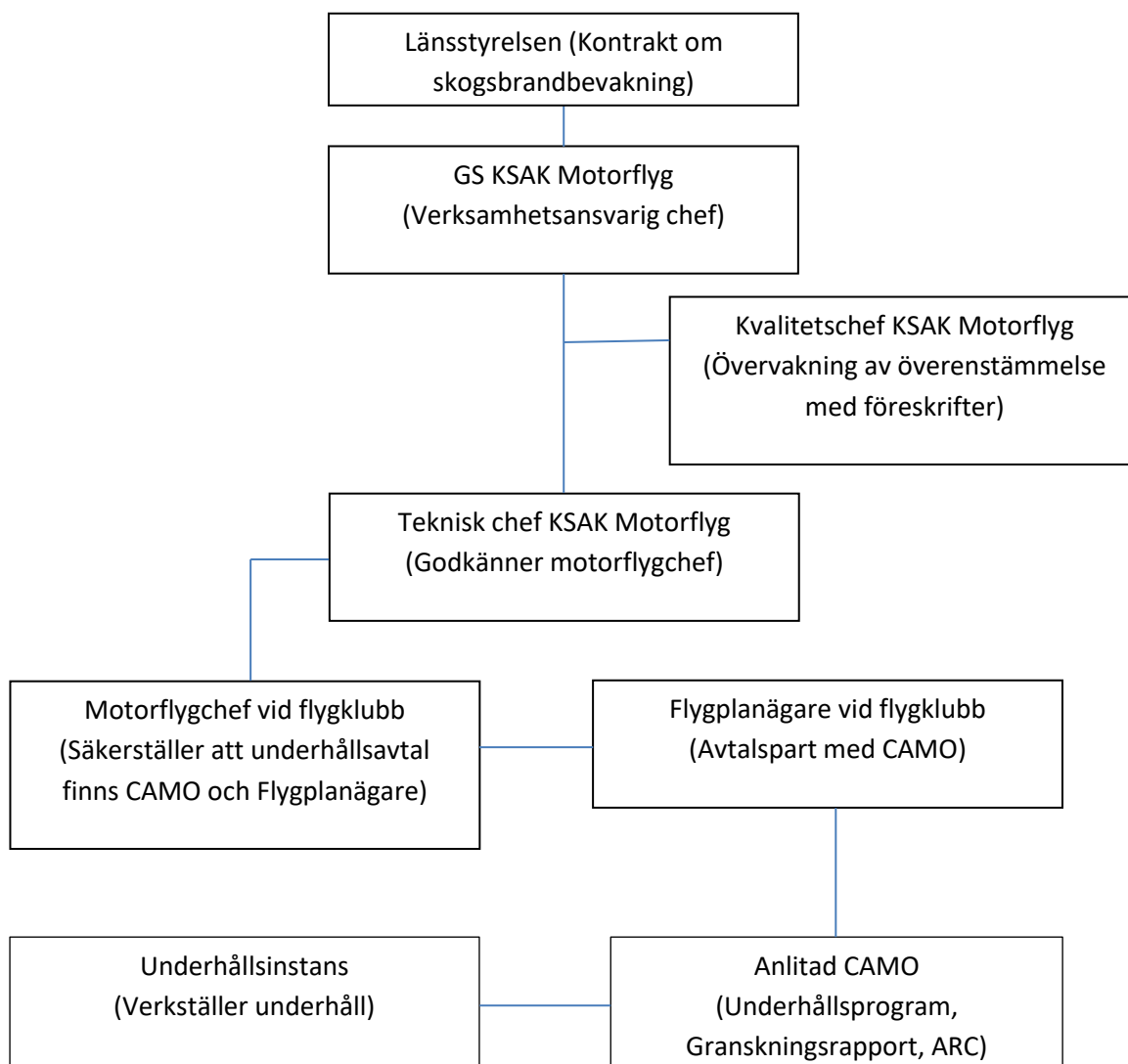
1. Ska vara godkänd av Transportstyrelsen.
2. Ha erfarenheter från teknisk verksamhet, flygteknisk erfarenhet är önskvärd.
3. Ska vara väl insatt i Transportstyrelsens organisation och verksamhet.
4. Ska vara väl insatt i SPO-verksamheten skogsbrandsbevakning.
5. Flygutbildning är önskvärd.
6. Ska vara kunnig i styrande föreskrifter för SPO- verksamheten.
7. Förstå innehållet i Drifthandbok Specialiserad flygverksamhet.

2.5.3 Kvalitetschef (enligt Bilaga 1)

1. Ska vara godkänd av Transportstyrelsen.
2. Ska ha kunskap om regelverket som styr civil luftfartsverksamhet i Sverige.
3. Ska vara väl insatt i SPO-verksamheten.
4. Pilotutbildning är ett starkt önskemål.
5. Ska vara god stilist och skribent.

2.6 Organisationsschema

2.7 Förfarande för att underrätta myndigheten om ändringar i organisationens aktiviteter/godkännande/plats / personal

1. Den verksamhetsansvarige chefen i KSAK-M initierar ändring till drifthandboken.
2. Ändringar införs som revision i drifthandboken genom Tekniska chefen i KSAK-M.
3. Motorflygchefen i flygklubb anlitad av KSAK-M ska meddela tekniska chefen i KSAK-M om ändringar med avseende på utförandet av skogsbrandsbevakning. Ändring av personal, flygplan, underhåll eller lokaler ska meddelas.
4. Den verksamhetsansvarige i KSAK-M stadfäster revisionen vilken tillställs Transportstyrelsen för godkännande. Se 2.6 nedan.

2.8 Procedur för ändringar i denna handbok

1. Uppföljningsansvar för Drifthandbok specialiserad flygverksamhet ligger hos företagsledaren avseende bilaga 1 till beslut om flygsäkerhetsmässiga villkor och hos teknisk chef i KSAK-M avseende bilaga 2 till flygsäkerhetsmässiga villkor. Uppföljningen ska omfatta ändringar i regler, Del-M och TSFS.
2. Motorflygchefer i verksamma flygklubbar ska meddela KSAK-M ändringar avseende personal, lokaler och flygplan. Verksamhetsansvarig i KSAK-M ska initiera ändringar i KSAK-M. Revisioner kan även initieras av Transportstyrelsen.
3. Verksamhetsansvarig beslutar om och fastställer revisioner.
4. Revisioner distribueras enligt distributionslista.
5. Transportstyrelsen tar del av revisionen och kan föreslå korrekationer eller besluta om att ändring skall göras om innehållet strider mot gällande flygsäkerhetsmässiga villkor. Det är KSAK-M:s ansvar att säkerställa att inte innehållet i Drifthandbok Specialiserad flygverksamhet strider mot gällande flygsäkerhetsmässiga villkor, lagar, förordningar och föreskrifter. Se även 2.1, Verksamhetsansvariges försäkran.
Transportstyrelsens acceptering av Drifthandboken innebär inte att det är tillåtet att inte uppfylla tillämpliga avtal och regler.
6. Transportstyrelsen signerar på sidan med lista över revisioner. Detta innebär att Transportstyrelsen tagit del av revisionen och accepterat innehållet. Signerad sida skickas tillbaka till KSAK.

2.9 Störningsrapporter

1. Störningar som inträffar under och i anslutning till flygningen ska rapporteras. Tekniska störningar som uppstår på själva flygplanet skall skrivas in i resedagbokens gula sidor. Anmärkning som "nedsätter flygplanets luftvärdighet eller som innebär eller tyder på väsentligt fel hos flygplanet" ska även anmälas till KSAK-M samt Transportstyrelsen. Rådgör alltid med motorflygchef eller tekniskt ansvarig inom klubben innan. På KSAK's intra-net finns länk för att rapportera händelse.
2. Skada av icke-rutinkaraktär och av väsentlig betydelse för luftvärdigheten hos flygplan eller dess fasta utrustning som konstateras i samband med underhållsarbete, eller uppkommer under markuppehåll genom kollision, väder, eldsvåda eller annan orsak ska rapporteras till Transportstyrelsen och KSAK-M.

2.10 Inspektion före flygning

1. Av typcertifikatinnehavaren för flygplanet föreskriven tillsyn före flygning ska göras av piloten.
2. Inspektionen ska göras enligt typcertifikatinnehavarens föreskrift.

3. Åtgärden ska signeras av piloten i resedagboken på avsedd plats på vita sidorna.

3 Kvalitetssystem

3.1 Kvalitetspolicy för fortsatt luftvärdighet, plan och procedur för revision

1. Kvalitetssystemet syftar till att följa upp att skogsbrandsbevakning i KSAK:s regi fortsatt är i överensstämmelse med Transportstyrelsens föreskrifter. Att dokumenterade procedurer efterlevs av KSAK-M och att i verksamheten använda flygplan bibehåller sin luftvärdighet.
2. Verksamhetsansvarig chef är ansvarig för att årlig revision av verksamheten görs och dokumenteras och att eventuella avvikelserapporter beaktas och korrigerade åtgärder utförs.

3.2 Övervakning av ledningsaktiviteter för den fortsatta luftvärdigheten

1. Genom årlig revision dokumenteras övervakning av KSAK-M:s ledning av skogsbrandsbevakning:

1.1. Verksamhetsansvarig chef:

- Har för verksamheten erforderliga resurser tillsatts?
- Finns avtal om verksamheten med länsstyrelser avseende (SPO) skogsbrandsbevakning?
- Har gällande tillståndhandling utfärdats till flygklubbar gällande specialiserad flygverksamhet (SPO) skogsbrandsbevakning?
- Har TS meddelats om eventuella ändringar i verksamheten?

1.2. Kvalitetschef:

- Genomförs årliga revision av KSAK-M:s ledning och övervakning?
- Redovisas revisioner med avvikelser till verksamhetsansvarig chef för korrigerande åtgärder vid behov?
- Sparas dokumentationen i två år?

1.3. Teknisk chef:

- Har tekniska chefen varit delaktig i godkännandet av motorflygcheferna och biträdande motorflygcheferna vid flygklubbarna som bedriver skogsbrandsbevakning i KSAK-M:s regi?
- Har tekniska chefen bistått motorflygchefer i frågor rörande verksamheten?
- Har tekniska chefen övervakat att ändringar i flygplansflottor i skogsbrandsbevakning meddelas KSAK-M?
- Har tekniska chefen arkiverat redovisning från flygklubbar så att det är skyddat mot skador, ändring och stöld?

1.4. Motorflygchef:

- Har motorflygcheferna redovisat att flygplanen har ett luftvärdighetsbevis, ett gällande granskningsbevis, korrekt nationalitets och registreringsbevis och ett miljövärdighetsbevis för aktuell konfiguration?
- Har motorflygcheferna tillhandahållit kopia av TS godkänt underhållsprogram för flygplanen?
- Har eventuella modifieringar och reparationer hanterats i samråd med ägaren och anlita CAMO för Transportstyrelsens godkännande?
- Finns redovisning att allt underhåll utförts enligt underhållsprogrammet och att underhållsintyg enligt förordningen (EU) nr 1321/2014, Bilaga Vd enligt del-CAO, Bilaga

Vc enligt Del-CAMO eller Bilaga I, enligt del-M kapitel G utfärdats av den som utfört underhållet?

- Finns redovisning att alla tillämpliga luftvärdighetsdirektiv som påverkar den fortsatta luftvärdigheten beaktats?
- Finns redovisning att alla fel som upptäckts i samband med schemalagt underhåll eller rapporterats har åtgärdats av en godkänd underhållsinstans?
- Har flygplanet vid behov tagits till en lämpligt godkänd underhållsorganisation för modifieringar, reparationer och felrättning?
- Har Samordning gjorts avseende planerat underhåll inklusive luftvärdighetsdirektiv, byte av delar med begränsad livslängd för att garantera korrekt utfört arbete?
- Finns redovisning till KSAK-M för arkivering av kopior av all dokumentation avseende fortsatt luftvärdighet?
- Finns redovisning till KSAK-M att massa och balansrapport, och lastningsinstruktion, återspeglar flygplanets aktuella status?
- Har fortlöpande redovisning skett till tekniska chefen i KSAK-M, avseende status på utfört underhåll?

3.3 Personal som utför kvalitetsrevisioner

1. Verksamhetsansvarig chef ska tillsätta en person för utförande av kvalitetsrevisioner. Personen ska vara kunnig i frågor rörande kvalitetssystem och ska vara godkänd av Transportstyrelsen.
2. Den som utför kvalitetsrevision måste vara oberoende av verksamheten som revideras.
3. Revisorn sammanställer en revisionsrapport som redovisas för verksamhetsansvarig chef så att avvikelser kan tas om hand.

4 Procedurer för luftvärdighetsgranskning

4.1 Luftvärdighetsgranskande personal

1. Personal i anlitad CAMO.

4.2 Granskning av luftfartygs dokumentation

1. Utförs av anlitad CAMO i samband med utfärdande av ARC eller rekommendation.

4.3 Fysisk inspektion

1. Utförs av anlitad CAMO i samband med utfärdande av ARC eller rekommendation.

4.4 Rekommendation till myndighet för utfärdande av granskningsbevis (ARC)

1. Utförs av anlitad CAMO i samband med utfärdande av ARC.

4.5 Utfärdande av granskningsbevis (ARC)

1. Utförs av anlitad CAMO.

4.6 Luftvärdighetsgranskande dokument, ansvar, bevarande och åtkomst

1. Enligt procedurer hos anlitad CAMO.

FLYGPLAN SKA HAR UNDERHÅLL AV SKA VARA CAMO ENLIGT ML eller DEL M Bilaga 5b Del Cao, Del-M kapitel G. Enligt ML.

5 Bilagor

5.1 Bilaga 4. Lista över klubbar och luftfartyg